

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

سؤالات (پاسخ نامه دارد).

بارم	الف: بخش الزامی	ردیف								
	دانش آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)									
۳/۲۵	<p>(به خاطر بیاورید.)</p> <p>الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- اولین روزنامهٔ ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.</p> <p>۲- سیدجمال الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود.</p> <p>۳- نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند.</p> <p>ب) کدام یک از شماره‌های سمت راست با گزینه‌های سمت چپ در ارتباط است. (یک مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)</p> <table><tr><td>۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان</td><td>الف- میرزا حسن رشديه</td></tr><tr><td>۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران</td><td>ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه</td></tr><tr><td>۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا</td><td>ج- ناظم الاسلام کرمانی</td></tr><tr><td></td><td>د- خلیل طهماسبی</td></tr></table> <p>ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل پرانتز پر کنید. (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>(انگلیس- سودان - آمریکا - فرانسه- هندوستان)</p> <p>۱- ایجاد ارتش منظم توسط رضا شاه از جمله برنامه‌های اساسی در ایران بود.</p> <p>۲- انورسادات، رئیس جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد.</p> <p>۳- پیروزی جنبش‌های ضد استعماری مردم علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت.</p> <p>د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)</p> <p>۱- بزرگ‌ترین دستاورد پیروزی «انقلاب باشکوه» برای پارلمان انگلستان چه بود؟</p> <p>الف- لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت</p> <p>ب- کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان</p> <p>ج- نفی منشأ الهی سلطنت</p> <p>د- لغو امتیازات پرخرج خانواده سلطنتی</p> <p>۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های «عصر جنگ سرد» بین آمریکا و شوروی نیست؟</p> <p>الف- برخورد مستقیم نظامی</p> <p>ب- مسابقهٔ تسلیحاتی و علمی</p> <p>ج- برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی- نظامی</p> <p>د- جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت اقتصادی</p> <p>هـ) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۰/۵)</p> <p>۱- محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟</p>	۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی		د- خلیل طهماسبی	۱
۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	الف- میرزا حسن رشديه									
۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه									
۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	ج- ناظم الاسلام کرمانی									
	د- خلیل طهماسبی									
۲	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. (هر مورد ۱ نمره)	۲								
	الف - وکیل الرعایا: ب- اسکان عشایر:									
۲	مقایسه پدیده‌های تاریخی	۳								
	نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید.									
	«ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم»									

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	ساعت شروع: ۸ صبح
نام و نام خانوادگی:	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: ۲	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

سؤالات (پاسخ نامه دارد).

۴	<p>کار بست شواهد و مدارک تاریخی</p> <p>متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>«ناصرالدین شاه با هدف آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه های تمدن جدید غرب علی رغم برخی مخالفت ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می کرد و در این زمینه مهارت داشت.»</p> <p>الف- هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ (۵/۰)</p> <p>ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ (۵/۰)</p>	۱
۵	<p>توصیف و فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- مهم ترین تحولات اروپا در قرن ۱۹ م. که از زمینه ها و علل بروز جنگ جهانی اول بود را نام ببرید؟</p> <p>ب- فاشیست های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی داشتند؟</p> <p>ج- دو مورد از اقدامات انگلستان برای ممانعت (جلوگیری) از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.</p>	۳
۶	<p>اظهار نظر و قضاوت</p> <p>به نظر شما چرا نفت در یک صد سال اخیر اهمیت فوق العاده ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟</p>	۱
سؤالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)		
۷	آیت الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست وزیری احمد قوام در تیر ماه ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟	۰/۷۵
۸	چرا آیت الله مدرس با رضاخان در برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی مخالفت کرد؟	۱
۹	ژاپن در قرن ۲۰ م. به چگونه کشوری تبدیل شد؟	۱
۱۰	مهم ترین آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱
ب- بخش انتخابی		
دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۱ تا ۱۸ فقط ۴ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.		
۱۱	نادر افشار برای به دست گرفتن قدرت در دشت مغان چه شرایطی را مطرح کرد؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۲	علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟	۱
۱۳	چه عاملی موجب شد تا آمریکا که در جنگ جهانی اول بی طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلان جنگ دهد؟	۱
۱۴	نقش ایران در جلوگیری از پیشروی ارتش آلمان در شوروی در جنگ جهانی دوم چه بود؟	۱
۱۵	در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن های ایالتی و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد کافی است).	۱
۱۶	تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی در مورد ایران رساند؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱
۱۷	علت تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟	۱
۱۸	دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) در زمان جنگ تحمیلی را بنویسید.	۱
«موفق و پیروز باشید»		
۲۴	جمع نمره	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	<p>الف) صحیح غلط (۰/۷۵)</p> <p>۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۲</p> <p>۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۶ ص ۶۳</p> <p>۳- غلط ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶</p> <p>ب) جور کردنی (۰/۷۵)</p> <p>شماره ۱- با گزینه «ج» ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۳</p> <p>شماره ۲- با گزینه «الف» میرزا حسن رشیدی ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۵</p> <p>شماره ۳- با گزینه «د» خلیل طهماسبی ۰/۲۵ درس ۹ ص ۶۲</p> <p>ج) جای خالی (۰/۷۵)</p> <p>۱- انگلیس ۰/۲۵ درس ۷ ص ۹۳</p> <p>۲- آمریکا ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۱۱</p> <p>۳- هندوستان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۸</p> <p>د) چهار گزینه ای (۰/۵)</p> <p>۱- گزینه «ج» - نفی منشأ الهی سلطنت ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۶</p> <p>۲- گزینه «الف» - برخورد مستقیم نظامی ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۰۹</p> <p>هـ) پاسخ کوتاه (۰/۵)</p> <p>۱- آرشو ملی ۰/۵ درس ۱ ص ۱۳</p>	۳/۲۵
۲	<p>الف) کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. ۱ نمره</p> <p>ب) یکی از اقدامات رضاشاه که با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایرانجام گرفته بود، اما این کار موجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد. ۱ نمره</p>	۲
۳	<p>نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. ۱ نمره (به مفهوم استبداد و قدرت مطلقه اشاره شود کافی است.) درس ۳ ص ۳۷</p> <p>در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت</p>	۲
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم »	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. ۱ نمره (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه و قانون و مجلس اشاره شود کافی است). درس ۵ ص ۶۱	
۴	الف- هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. (۵/۰) درس ۴، ص ۶۰ ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران، علاقه فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. (۵/۰) درس ۴، ص ۶۰	۱
۵	الف) ۱- تداوم و گسترش استعمار؛ ۲- رشد اندیشه ملی گرایی ظهور قدرت های جدید. کلید واژه: (تداوم استعمار، گسترش استعمار، رشد اندیشه ملی گرایی، ظهور قدرت های جدید) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۶ ص ۷۶ ب) فاشیست ها یک گروه ملی گرای افراطی بودند که می خواستند دولت تک حزبی قدرتمند و متمرکز در ایتالیا ایجاد کنند. آنها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. کلید واژه: (ملی گرایی، افراطی، دولت تک حزبی، دولت قدرتمند، دولت متمرکز، اعتبار قائل نبودن به آزادی، اعتبار قائل به دموکراسی) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۸ ص ۹۹ ج) - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده یا از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ - فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس یا (بنادر ایران) و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ - تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس یا خارج کردن سرمایه های شرکت نفت یا تحریم خرید نفت. هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۹	۳
۶	با پیشرفت و گسترش صنعت در یک صد سال اخیر، نفت به عنوان مهم ترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوق العاده ای یافت. جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت. یا (نظرات خارج از کتاب بر اساس کلید واژه نمره داده شود). کلید واژه: (اشاء به تحولات مثبت: مثل تحولات اقتصادی، رونق اقتصادی، افزایش درآمد کشور و ... یا اشاره به تحولات منفی مثل دخالت بیگانگان، استعمار، نفوذ خارجی و ...) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است. درس ۹ ص ۱۱۲	۱
	« ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم »	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	سوالات تشریحی	
۷	آیت الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، ۵/۰ مردم را به مبارزه فراخواند. ۲۵/۰ یا اشاره به جمله: اگر قوام کناره گیری نکند، اعلام جهاد می کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می کنم.	درس ۹ ص ۱۲۰ ۰/۷۵
۸	آیت الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۵/۰ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می دانست. ۵/۰ درس ۷ ص ۹۲	۱
۹	ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد ۵/۰ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۵/۰ درس ۸ ص ۱۰۲	۱
۱۰	۱- جنگ جهانی دوم مهلک ترین و مخرب ترین رویداد تاریخ بشر است؛ ۲- حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند؛ ۳- بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی کشورهای جنوب شرقی آسیا که درگیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند؛ ۴- به کشورهای درگیر جنگ آسیب های اقتصادی فراوانی رسید؛ ۵- گرسنگی، بیماری های مسری، یا آوارگی و اختلال های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۸ ص ۱۰۷
	ب- بخش انتخابی	
۱۱	۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۲ ص ۱۷
۱۲	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس ها ۵/۰ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاهده گلستان تحت سلطه و ستم روس ها قرار گرفته بودند. ۵/۰ کلید واژه: (مشخص نبودن مرز، ادعای ارضی، کمک خواهی، ستم روس ها) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۳ ص ۴۲
۱۳	به دلیل حمله پیاپی زیر دریایی آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی این کشور موجب آن شد که کنگره ایالت متحده به آلمان اعلان جنگ کند.	درس ۶ ص ۸۷
۱۴	کمک های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا، ۵/۰ که از طریق خاک ایران به آنها می رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را متوقف کردند. ۵/۰	درس ۸ ص ۱۰۴
۱۵	الف) برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان؛ ب) حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.	درس ۱۰ ص ۱۲۶
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه چهارم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	۱- روی کار آوردن دولت نظامی از هاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ۲- مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند؛ ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۰ ص ۱۳۵
۱۷	تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۵/۰ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه برای سفر به این کشور ۵/۰ کلید واژه: (دشمنی آمریکا، توطئه‌های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمدرضا شاه) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۱ ص ۱۳۸
۱۸	الف) تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام خمینی (ره) در روند جنگ؛ ب) تقویت انگیزه جهاد و روحیه شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی؛ پ) اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیه فرماندهان و رزمندگان؛ ت) اولویت یافتن مسئله جنگ برای مردم و مسئولان . هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	درس ۱۲ ص ۱۵۵
۲۴	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	

توجه : منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.